

Mediernas teori – doktorandkurs, HT 2014

Prof. Pelle Snickars

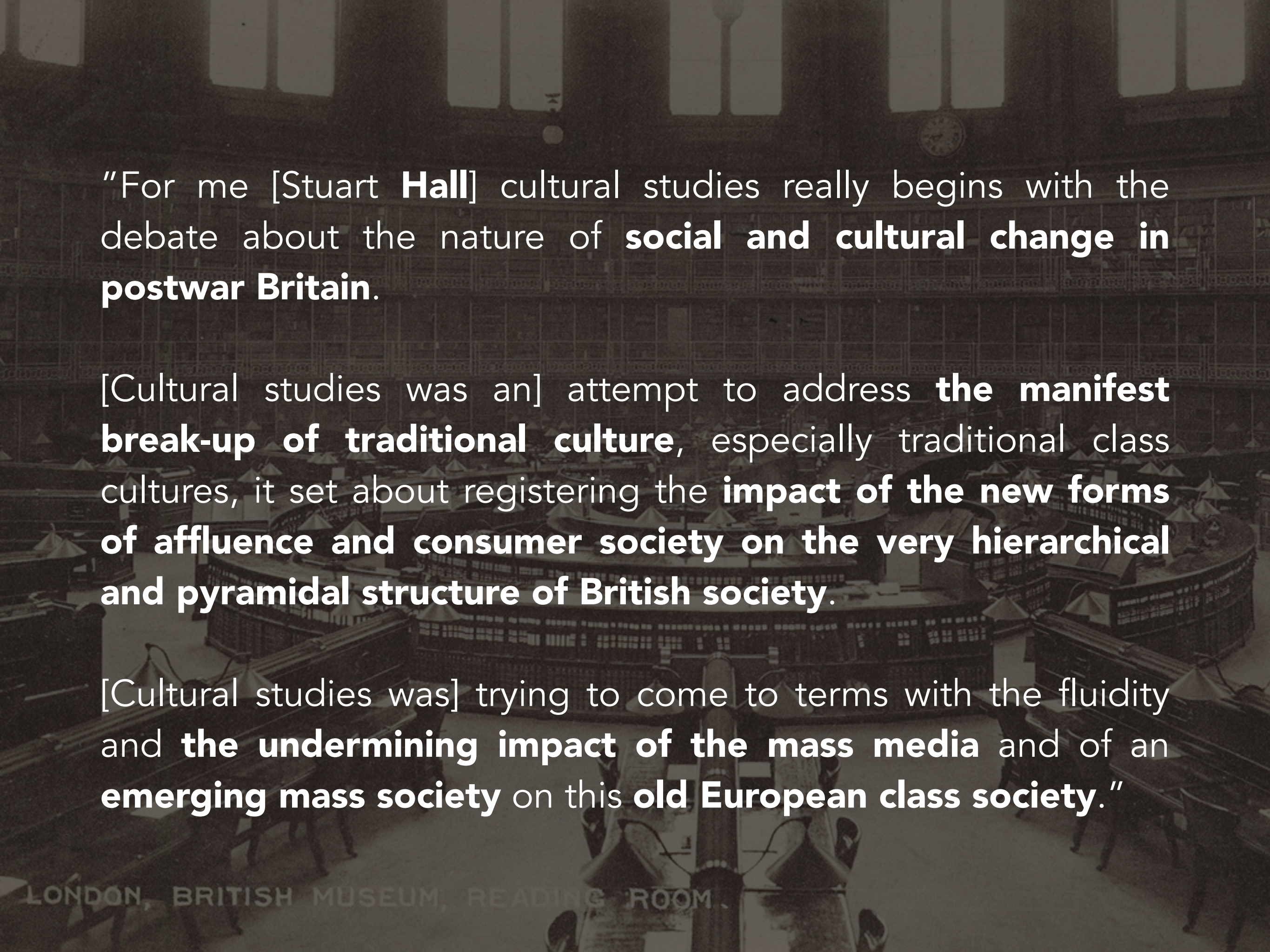
4. Cultural studies (Williams & Hall)

LONDON, BRITISH MUSEUM, READING ROOM.

"For me [Stuart **Hall**] cultural studies really begins with the debate about the nature of **social and cultural change in postwar Britain**.

[Cultural studies was an] attempt to address **the manifest break-up of traditional culture**, especially traditional class cultures, it set about registering the **impact of the new forms of affluence and consumer society on the very hierarchical and pyramidal structure of British society**.

[Cultural studies was] trying to come to terms with the fluidity and **the undermining impact of the mass media** and of an **emerging mass society** on this **old European class society**."

"Cultural studies would not have occurred, and certainly would not have survived the 1970s, without the enormous program of translation of European work undertaken in the late '60s and '70s by **New Left Review**.

The project of the second **New Left** was crucial, for, along with a few other publishers of that time, it translated books not yet available to us. For the first time it brought us, in English, the major works of the **Frankfurt School**, then of **Benjamin**, and then of **Gramsci**.

Without those "**Ur-texts**," which no one was reading inside the [British] academy, cultural studies could not have developed its project: it could not have survived; it could not have become a field of work in its own right."

Stuart Hall, "The Emergence of Cultural Studies and the Crisis of the Humanities" *October* vol. 53, 1990

Stuart Hall vidgade kulturforskningen

Den nyligen avlidne kulturteoretikern var ingen solospelare, snarare en kollektiv mentor. Stuart Hall vann erkännande inom många fält, och hans brobyggande sträckte sig långt utanför universitetsvärlden.

Johan Fornäs är professor i medie- och kommunikationsvetenskap vid Södertörns högskola.

17 februari 2014 kl 00:01, uppdaterad: 18 februari 2014 kl 16:30

När den jamaicansk-brittiske kulturteoretikern Stuart Hall avled den 10 februari svepte en våg av varma känslor av sorg och saknad genom de sociala medierna. Akademiker blir annars sällan hjältar eller virtuella vänner. Oftast väcker deras död ett mer distanserat intresse av att diskutera vad vederbörandes verk betytt. Men här fanns ett överraskande starkt inslag av kärlek och djup respekt – Hall sörjdes nästan som en kulturvetenskapens Nelson Mandela. Vad har gett honom en så framträdande plats i många hjärtan?

Hall verkade som lärare och redaktör i London från 1961 men flyttade 1964 till **Birmingham** som forskare vid det nybildade Centre for Contemporary Cultural Studies, vars ledning han övertog 1972. Centret vann berömmelse för att det med små resurser utvecklade en otroligt produktiv miljö där studenter och lärare organiserade studiegrupper och publicerade stenciler och antologier som kom att avsätta djupa spår i **kulturforskningens politiska historia**.

Halls **kommunikativa förmågor** grundades i hans egen bana och position i samhället och akademien. Med sin jamaicanska bakgrund såg han sig som "**familiar stranger**" i Storbritannien, en "inside outsider" som behöll viss distans till brittiska institutioner och därmed förstod dem bättre och förmådde röja nya vägar genom de intellektuella fälten. Han var gränsöverskridande banbrytare men samtidigt brobyggare, en fritt nätverkande intellektuell, en **akademiker-aktivist** som navigerade mellan olika aktuella teoretiska riktningar, alltid med klokt nyanserad men samtidigt bestämd och kritisk röst.

Cultural studies

"... an academic field of critical theory and literary criticism initially introduced by British academics in [the 1950s and 1960s]. Characteristically **interdisciplinary**, cultural studies is an academic discipline aiding cultural researchers who theorize about the forces from which the whole of humankind construct their **daily lives**.

Cultural Studies is not a unified theory, but **a diverse field of study** encompassing many different approaches, methods and academic perspectives. ... Cultural studies is focused upon the **political dynamics of contemporary culture** and its historical foundations, conflicts and defining traits. Researchers concentrate on how a particular medium or **message** relates to ideology, social class, nationality, ethnicity, sexuality and/or gender."

Cultural studies

Som medieteori kännetecknas cultural studies – eller "**kulturstudier**" som exempelvis Johan Fornäs brukar benämna fältet – av ett återkommande fokus på **reception**.

Medieanvändning och hur **mediers innehåll och budskap** uppfattas och tolkas utgör kärnan i denna teoribildning (inte sällan med fokus på **television**).

Kulturstudier är generellt **brokigt och spretigt** – och forskningstraditionen ser sig också gärna som **anti-disciplinär** med lätt romantiska drag av att utmåla sig som en sorts oppositionell vetenskaplig **vänsterföreteelse** – med exempelvis Stuart Hall i rollen som **akademiker-aktivist**. Delar av brittiska cultural studies är uttalat **marxistisk** – en tradition som dagens företrädare knappast gjort upp med.

Samtidigt kännetecknas forskningstraditionen av ständig **föränderlighet** (därav dess spretighet), med en bakomliggande idé att kulturstudier måste **utvecklas i takt med att kulturen per se förändras** för att kunna fånga upp nya kulturella fenomen.

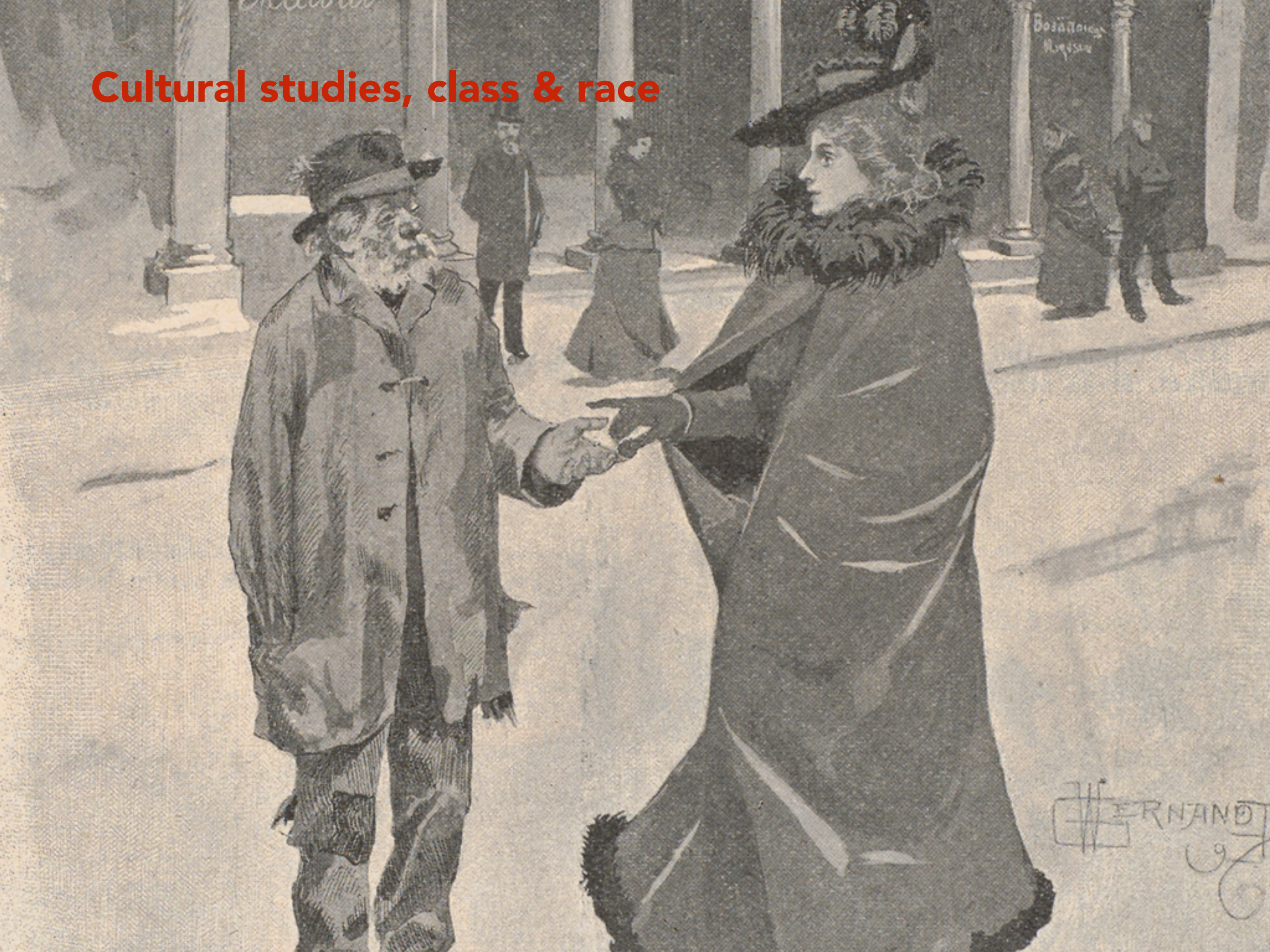
Cultural studies

I vid bemärkelse ägnar sig kulturstudier åt **populärkultur**. Att denna forskningstradition sätter fart under **efterkrigstiden** då **högkulturens monopol på kulturell prestige bryts** är därför signifikativt. För medvetna medborgare blve det då nödvändigt att ha koll på både Beatles och Bach, Doors och Dürer.

Vanligtvis förknippar man kulturstudier med en anglosachsisk forskningstradition centrerad kring det i **Birmingham** bildade **Centre for Contemporary Cultural Studies**. Med forskare som Richard **Hoggart**, Raymond **Williams**, E. P. **Thompson** – och senare Stuart **Hall** och John **Fiske** – blev *cultural studies* ett begrepp.

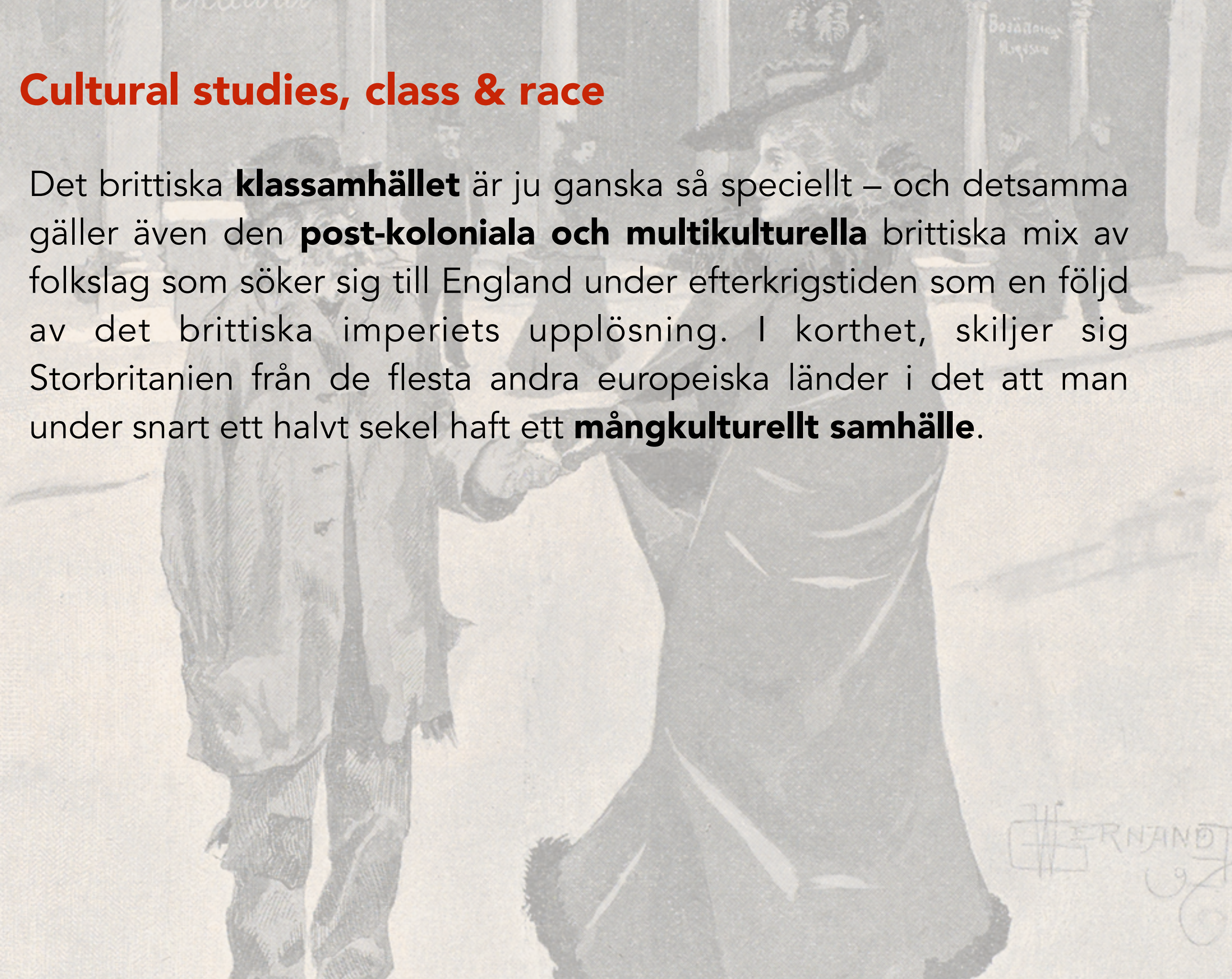
I medieteoretisk hänseende är det dock av vikt att komma ihåg – vilka man i England ofta ignorerar – att det också existerar en snarlik **tysk forskningstradition**, det vill säga kritisk medieteori, som faktiskt än tidigare fokuserade populärkulturella fenomen.

Cultural studies, class & race

Cultural studies, class & race

Det brittiska **klassamhället** är ju ganska så speciellt – och detsamma gäller även den **post-koloniala och multikulturella** brittiska mix av folkslag som söker sig till England under efterkrigstiden som en följd av det brittiska imperiets upplösning. I korthet, skiljer sig Storbritanien från de flesta andra europeiska länder i det att man under snart ett halvt sekel haft ett **mångkulturellt samhälle**.

Cultural studies, class & race

Det brittiska **klassamhället** är ju ganska så speciellt – och detsamma gäller även den **post-koloniala och multikulturella** brittiska mix av folkslag som söker sig till England under efterkrigstiden som en följd av det brittiska imperiets upplösning. I korthet, skiljer sig Storbritanien från de flesta andra europeiska länder i det att man under snart ett halvt sekel haft ett **mångkulturellt samhälle**.

Utgångspunkten för cultural studies handlar i mycket om det **hot som modernitetens massmedier utgjorde mot den traditionella brittiska arbetarkulturen**.

Om **masskulturen** alltså **hotar högkulturen inom Frankfurtskolan** och den kritiska medieteorin, är det **arbetarklassens vardagskultur som den underminerar enligt Birminghamskolan**.

Cultural studies, marxism & klass

Här finns inte utrymme att gå igenom de olika sätt som **marxism** – och varianter på denna – influerat kulturstudier. Men **klass** är ständigt återkommande – liksom **ideologi** och **makt**. I en intervju påpekar exempelvis Hall: "**Gramsci** and **Althusser** became important ... There is in Althusser's '**Ideological State Apparatuses**' essay a broad definition of ideological apparatuses which is very close to what Gramsci would have called a **hegemonic institution** – despite its functionalism, which destroys that essay. 'Church, state, family, and school' presents a much broader definition of the ideological apparatuses than the media."

I korthet, är kulturstudier under 1960- och 1970-talet djupt influerade av den **vänstervåg** som sveper över västvärlden – vilken i en brittisk kontext under sent 1970-tal också har **realpolitiska konsekvenser** i och med **Thatcherismens** genomslag (en term som lanseras av Hall).

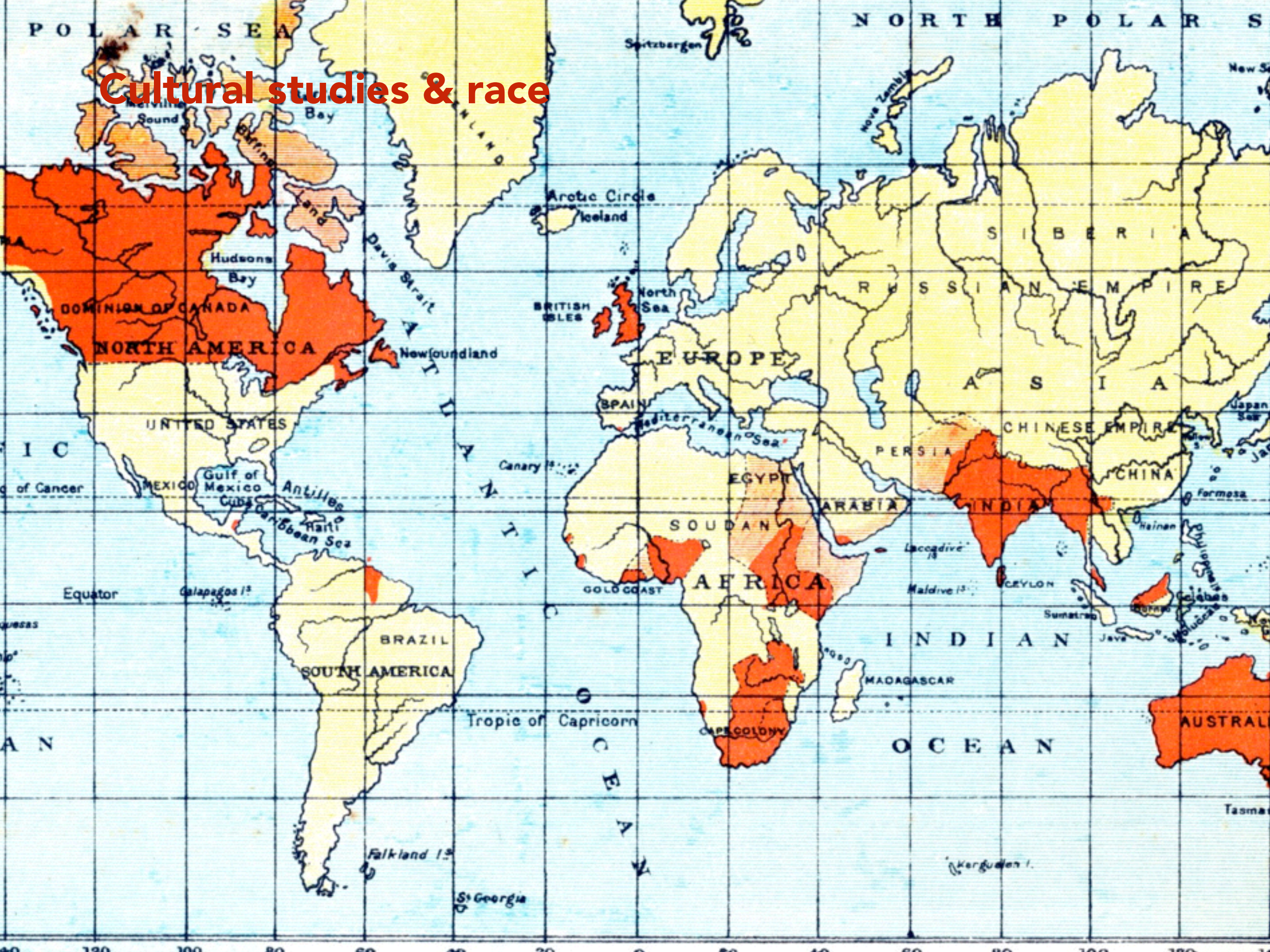
Cultural studies & klass

Just Stuart Hall är närmast att beskriva som en akademisk-politisk aktivist, men de gör också att (vissa av hans) medieteoretiska analyser idag framstår som tämligen nattståndna. Här finns exempelvis gott om **marxistisk-elitiskt tankegods** kring de **duperade massorna** – som Hall *et al.* – i sin stora godhet som **modernistiskt intellektuell-avantgardist** upplyser och bibringar kunskap.

I artikeln, "**Encoding/Decoding**", är det givetvis den gode arbetaren (får man förmoda; det är mycket prat om the Industrial Relations Bill) som förmår genomskåda **tv-mediets borgerliga budskap** – "'reads' every mention of the 'national interest' as 'class interest'" – och härigenom utför en oppositionell handling.

Hos **Williams** är synen (delvis) en annan; där hymlas det inte om att den brittiska arbetarklassen under 1900-talet fått allt bättre levnadsvillkor.

Cultural studies & race

Cultural studies & race

Det är långt svårare att kritisera kulturstudiernas fokus, från 1970-talet och framåt på **invandrar- och rasfrågor**, på ett snarligt sätt. Här är teoribildningen, parad med diverse post-koloniala synsätt – långt mer produktiv.

I en intervju påtalade Stuart Hall att hans bok *Policing the Crisis* (1978), "[was] an effort at understanding what was happening in Britain in the 1970s, and the **prismatic function of race in all of that** – race as a kind of recurring motif.

It wasn't that the deepening political and social crisis of the 1970s was all about race, but somehow **race and crime were at the very centre of what it was that Thatcherism could operate on to try to roll back the social democratic feelings** which had been developing during the war and the post-war period."

Cultural studies & race

"I'd say that the media and the arts, film and television particularly, are very important for **circulating images** and, to some extent, stereotypes of race and race relations, of what the meaning of ethnicity is in any society.

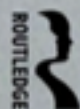
In a sense, **what the society knows about race and what it feels about race do not exist outside of the way in which those subjects are represented in the media.** The media are indeed constitutive of what we know and how we feel, indeed how we feel about ourselves, and so I think that by looking at how race is surfacing and how it's being handled in the media at any particular time you do get a profound insight into the shifting relations that are going on around race and ethnicity at that moment."

"Race and the Cinema: An Interview with Stuart Hall and Paul Gilroy", *Critical Sociology* (1992)

Stuart Hall

Critical dialogues in cultural studies

Edited by
David Morley
and Kuan-Hsing Chen

Contents

Notes on contributors	viii		
Acknowledgements	xi		
Introduction	1		
David Morley and Kuan-Hsing Chen			
Part I (Un)Settling accounts: marxism and cultural studies			
1 The problem of ideology: marxism without guarantees	24		
Stuart Hall			
2 Stuart Hall and the marxist concept of ideology	46		
Jorge Larrain			
3 Stuart Hall, cultural studies and marxism	71		
Colin Sparks			
4 British cultural studies and the return of the 'critical' in	103		
American mass communications research: accommodation			
or radical change?			
Hanno Hardt			
5 The theory and method of articulation in cultural studies	113		
Jennifer Daryl Slack			
Part II Postmodernism and cultural studies: first encounters			
6 On postmodernism and articulation: an interview with	131		
Stuart Hall			
Edited by Lawrence Grossberg			
7 History, politics and postmodernism: Stuart Hall and	151		
cultural studies			
Lawrence Grossberg			
8 Postmodernism and 'the other side'	174		
Dick Hebdige			
9 Waiting on the end of the world?	201		
Iain Chambers			
11 The meaning of New Times	222		
Stuart Hall			
12 Looking back at New Times and its critics	237		
Angela McRobbie			
13 Cultural studies and its theoretical legacies	261		
Stuart Hall			
14 A thief in the night: stories of feminism in the 1970s at	275		
CCCS			
Charlotte Brunsdon			
15 For Allon White: metaphors of transformation	286		
Stuart Hall			
Part IV Critical postmodernism, cultural imperialism and postcolonial			
theory			
16 Post-marxism: between/beyond critical postmodernism and	307		
cultural studies			
Kuan-Hsing Chen			
17 EurAm, modernity, reason and alterity: or, postmodernism,	324		
the highest stage of cultural imperialism?			
David Morley			
18 On the impossibility of a global cultural studies: 'British'	360		
cultural studies in an 'international' frame			
Jon Stratton and Ien Ang			
19 Cultural studies and the politics of internationalization: an	393		
interview with Stuart Hall by Kuan-Hsing Chen			
Part V Diasporic questions: 'race', ethnicity and identity			
20 Gramsci's relevance for the study of race and ethnicity	411		
Stuart Hall			
21 New ethnicities	442		
Stuart Hall			
22 De Margin and De Centre	452		
Isaac Julien and Kobena Mercer			

Kulturstudier & mening

Centralt för kulturstudier är betoning på **medieanvändning**; medier betraktas ofta som oskiljbara från de **kulturella praktiker** som präglar användningen av medier och de budskap de genererar.

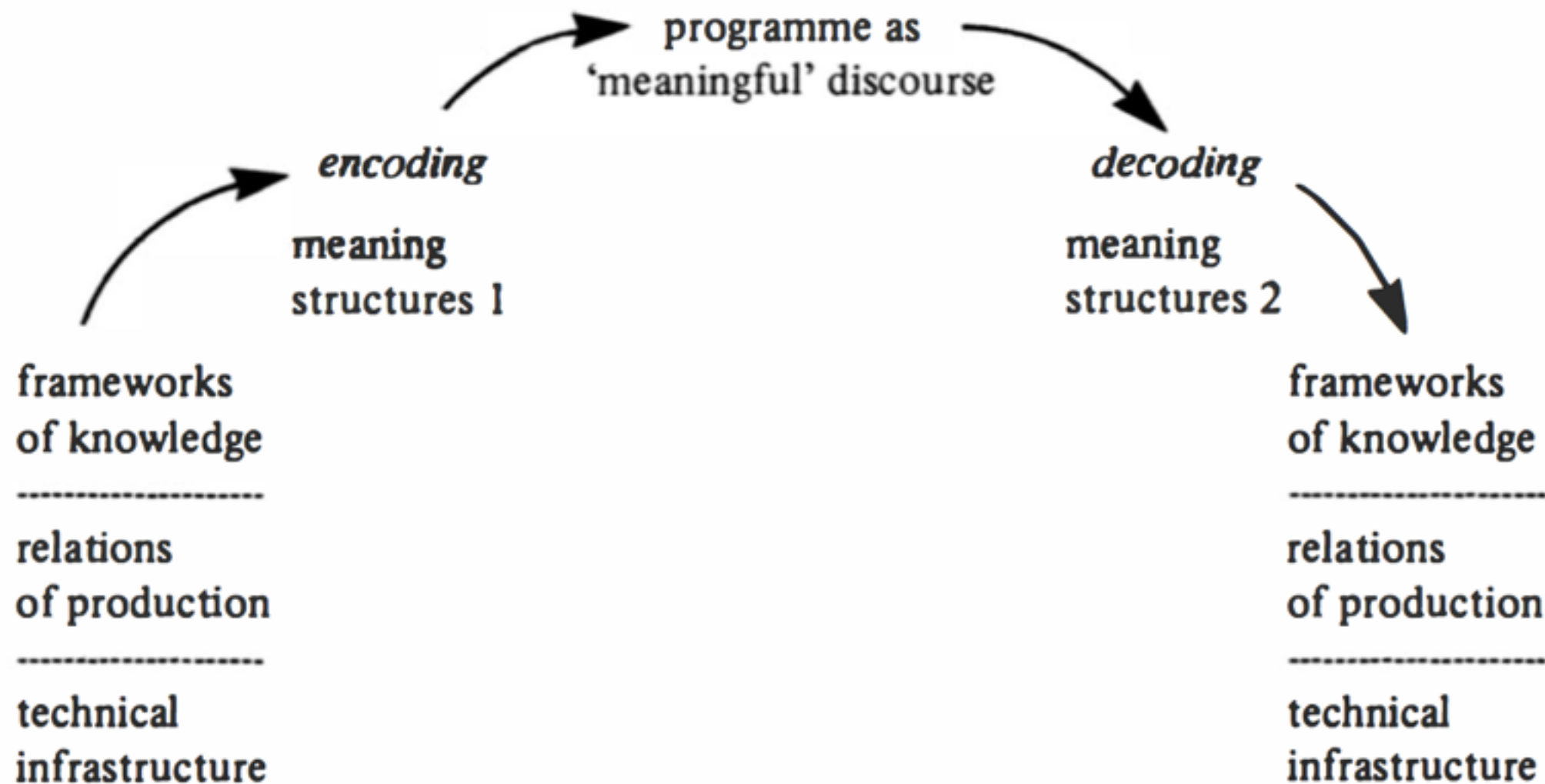
Mening uppstår här inte bara som en effekt av "läsning" av en "text" eller "intertextuellt", det vill säga hur en "text" åstadkommer mening genom att hänvisa eller alludera på andra "texter".

Poängen med kulturstudier är att uppmärksamma mottagandet av "texter" inom **olika kulturella praktiker** och hur de alltid är beroende av **sociala rum, grupptillhörigheter, identiteter, hierarkier** – samt **givetvis kön, klass och etnicitet**.

Här finns också centrala (och viktiga) kopplingar mellan **teori och metod** – exempelvis genom bruket av **medie-etnologiska undersökningar**.

Kulturstudier & mening

I korta drag är exempelvis huvudsyftet med Halls artikel "**Encoding/Decoding**" att påvisa hur ett televisuellt budskap uppfattas olika – beroende på kontext.

Kulturstudier & mening

“what we have labelled in the diagram '**meaning structures 1**' and '**meaning structures 2**' **may** not be the same. They do not constitute an 'immediate identity'.

The **codes of encoding and decoding may not be perfectly symmetrical.**

... the **degrees of 'understanding' and 'misunderstanding'** in the communicative exchange ... depend on the degrees of symmetry/asymmetry (relations of equivalence) established between the positions of the 'personifications', encoder-producer and decoder-receiver.”

Kulturstudier & mening

Inom kulturstudier finns det en återkommande tendens **att betrakta denna mediala meningen i språkliga termer**. Det vill säga, mediet är inte budskapet som hos McLuhan – budskapet är budskapet (tämligen oberoende av medial form) och ofta "omskrivet/omtalat" som text eller språk.

Hall skriver bland annat i "Encoding/Decoding" om "the **discursive rules of language** ... reality exists outside language, but it is constantly mediated by and through language".

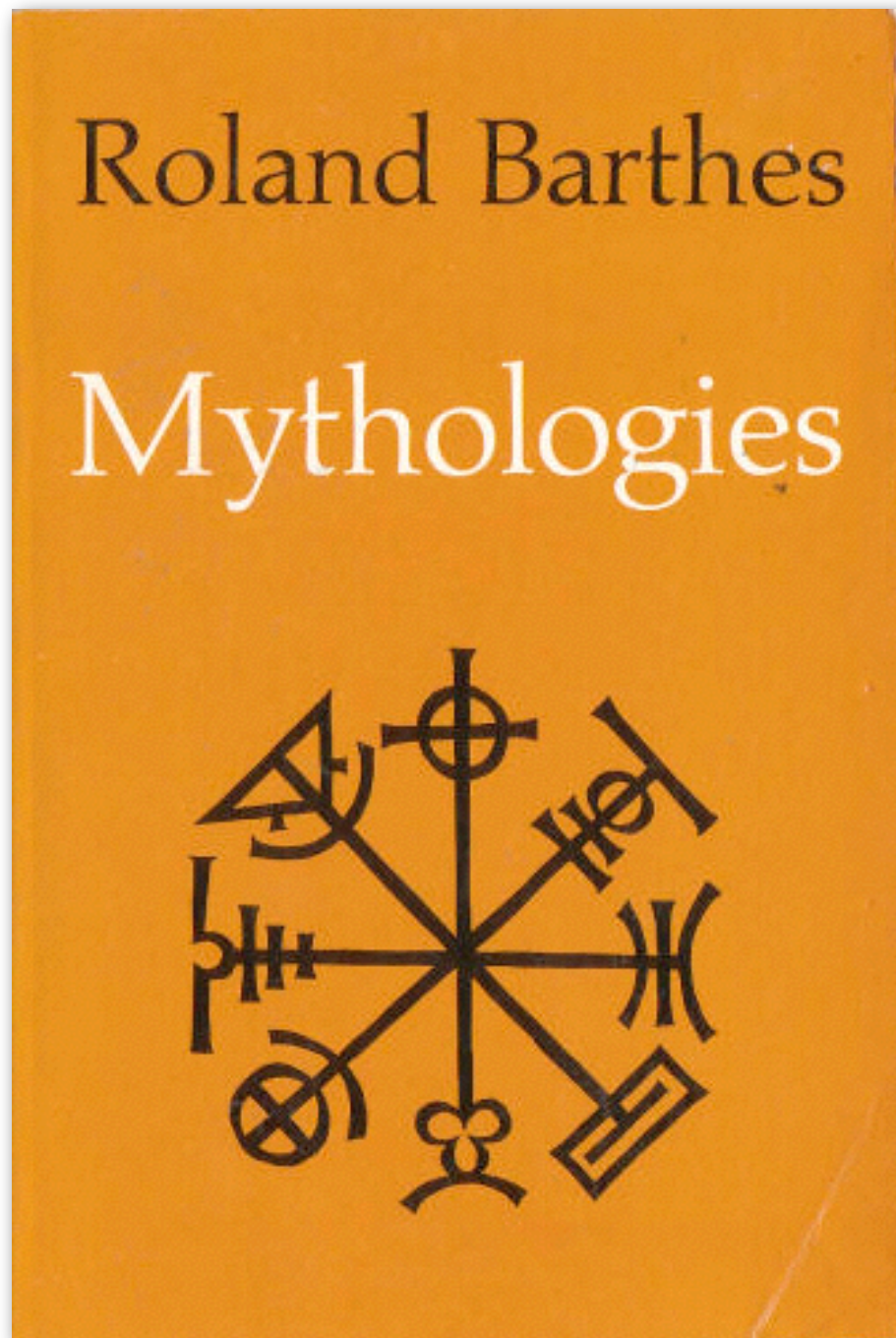
Här finns en tydlig påverkan från **strukturalism** – med sitt ursprung i lingvistik och Ferdinand **Saussures** distinktion mellan **parole (faktiska språkhandlingar)** och **langue (språket som system)**.

I korthet hävdar **strukturelistiska** synsätt att exempelvis kulturella eller mediala uttryck inte kan analyseras isolerat eftersom de är beroende av långt större regelbundenheter och mönster – där **verkligheten framför allt är språkligt strukturerad**.

Roland Barthes
Mythologies

"en ideologikritisk studie av masskulturens språk och en semiologisk analys av vad den moderna människan dagligen matas med genom reklam, massmedier och den förment allmänna opinionen."

"en ideologikritisk studie av masskulturens språk och en semiologisk analys av vad den moderna människan dagligen matas med genom reklam, massmedier och den förment allmänna opinionen."

I korthet – en reduktion av (mass)medier till språk à la litteraturvetenskap.

Kulturstudier, mening & representation

Generellt, existerar det därför inom kulturstudier en ständig och återkommande risk **att det specifikt mediala förbises**. Givet fokus på mening och mediebruk – och där denna mening ofta beskrivs i språkliga (och litteraturvetenskapliga) termer – försvinner inte sällan mediet som sådant.

Samtidigt har analyser (av tämligen fritt svävande) mediala **representationer** – och inte minst den **globala cirkulationen** av dessa inom olika medie- och användarkontexter – varit helt centrala för kulturstudier som fokuserat på, säg, **representation av kön** eller i mer konkret bemärkelse hur exempelvis **"vithet" konstrueras i Hollywoodfilm**.

Raymond Williams

Raymond Williams

> kulturellt färgat mediebegrepp som egentligen handlar mest om **kulturell kommunikation** i vid bemärkelse.

> initialt mer fokus på "**kultur**" än medier.

> Williams befinner sig långt ifrån Innis materiella kommunikationsidéer – snarare ligger fokus på samhället som en kommunikationsprocess, på medieanvändande och ett slags relativ värdering av **mediekulturens** olika uttryck.

> skiftande **medieteoretiska perspektiv** – från övergripande, mediehistoriska studier av den brittiska kulturens föränderlighet till specifika böcker om exempelvis television eller marxism och litteratur.

Culture and Society 1780-1950

Raymond Williams

ART

DEMOCRACY

CLASS

CULTURE

INDUSTRY

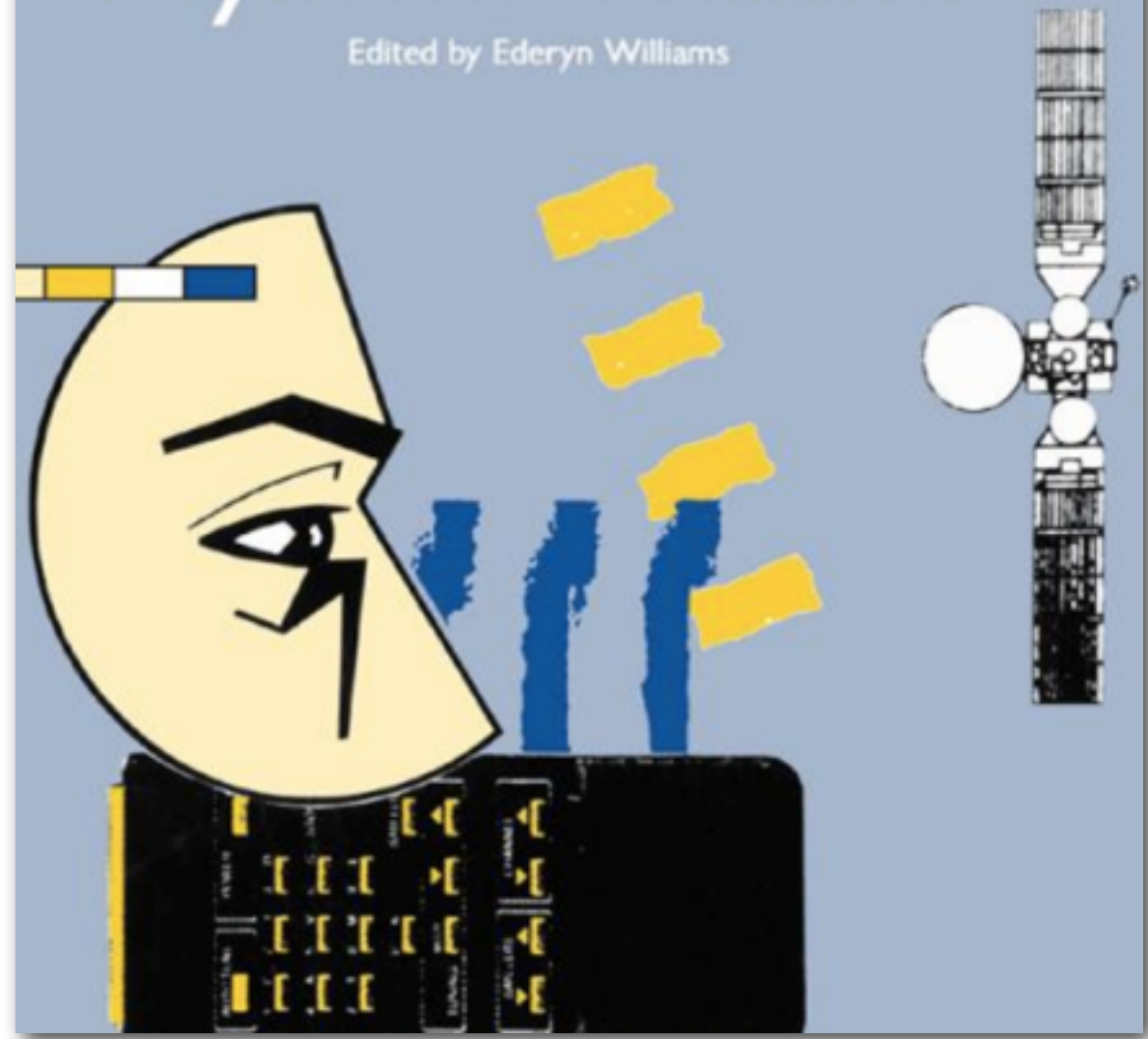
A Pelican Book 4s 6d

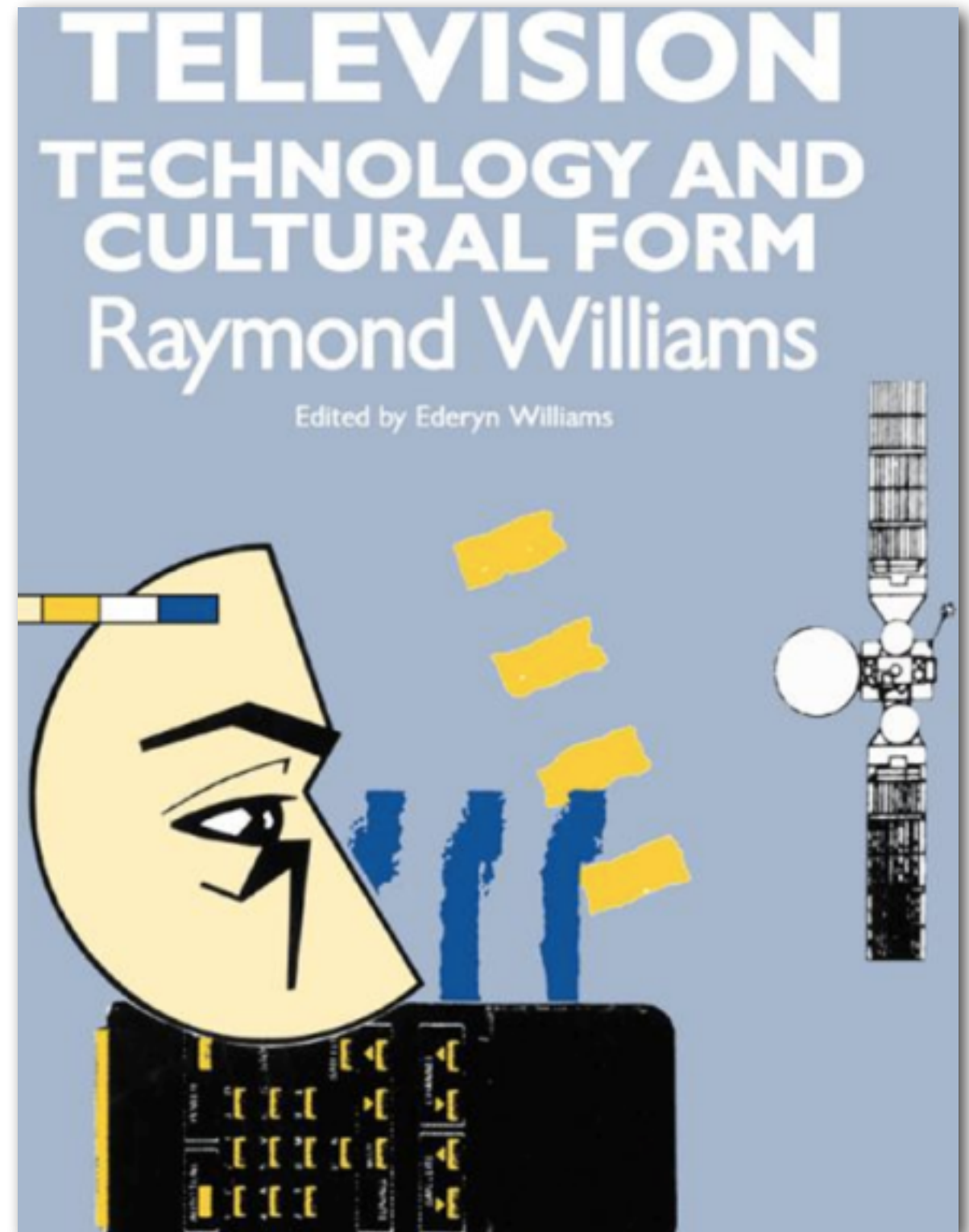
TELEVISION TECHNOLOGY AND CULTURAL FORM

Raymond Williams

Edited by Ederyn Williams

Williams's *Television: Technology and Cultural Form* ... included the important concept of **flow**. Flow was characterized as the primary organizing principle of television—the fluid combination of program segments, commercials, and other material that makes up the experience of watching (and watching and watching) television—more important than the idea of a “program,” of a supposedly unitary drama, documentary, comedy, or news report.

Copyrighted Material
Raymond Williams

Marxism *and Literature*

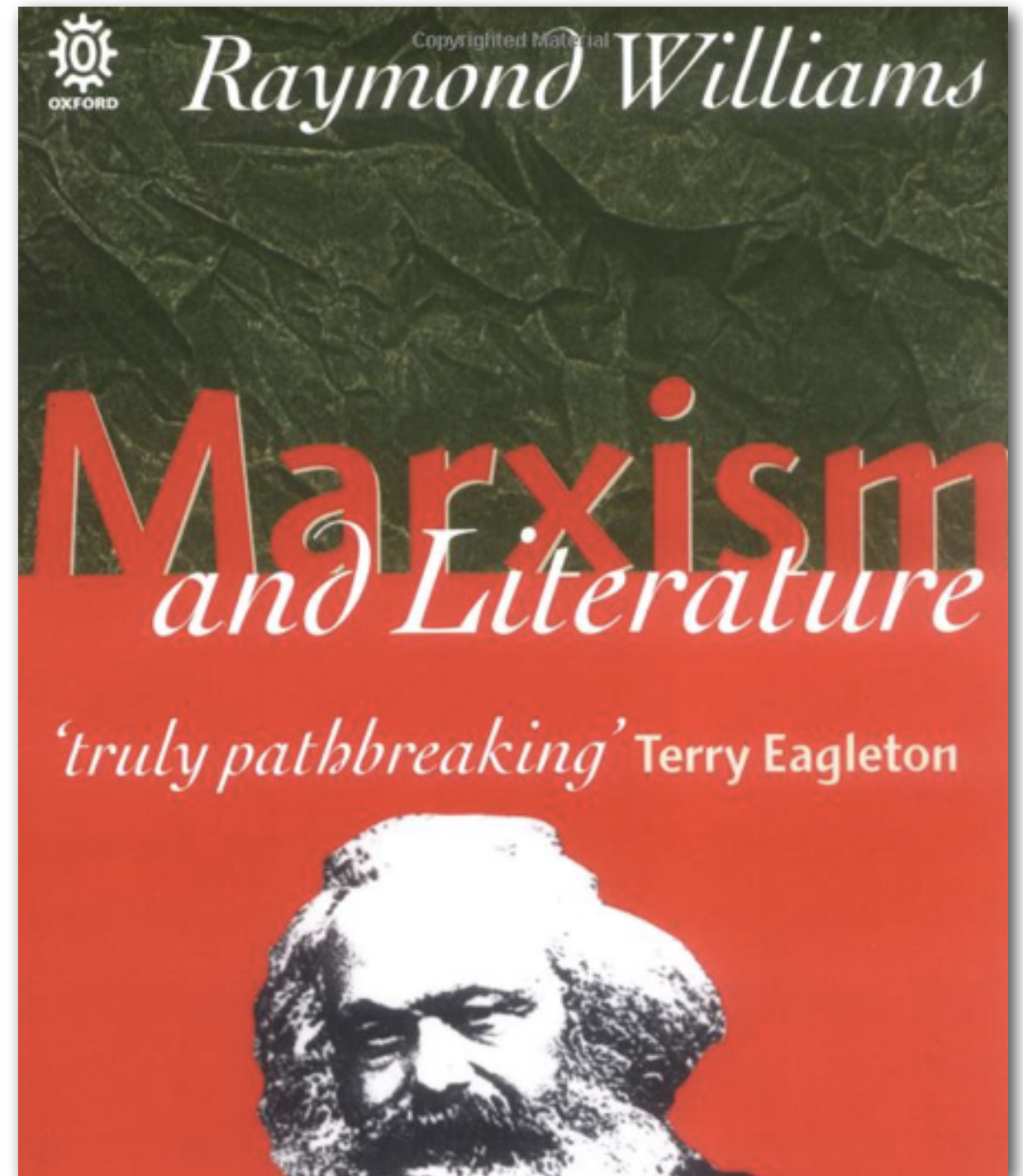
'truly pathbreaking' Terry Eagleton

Enligt Williams innefattas alla (medie)kulturer – eller snarare “cultural elements” – av **dominanta, frambrytande** och **kvardröjande element**.

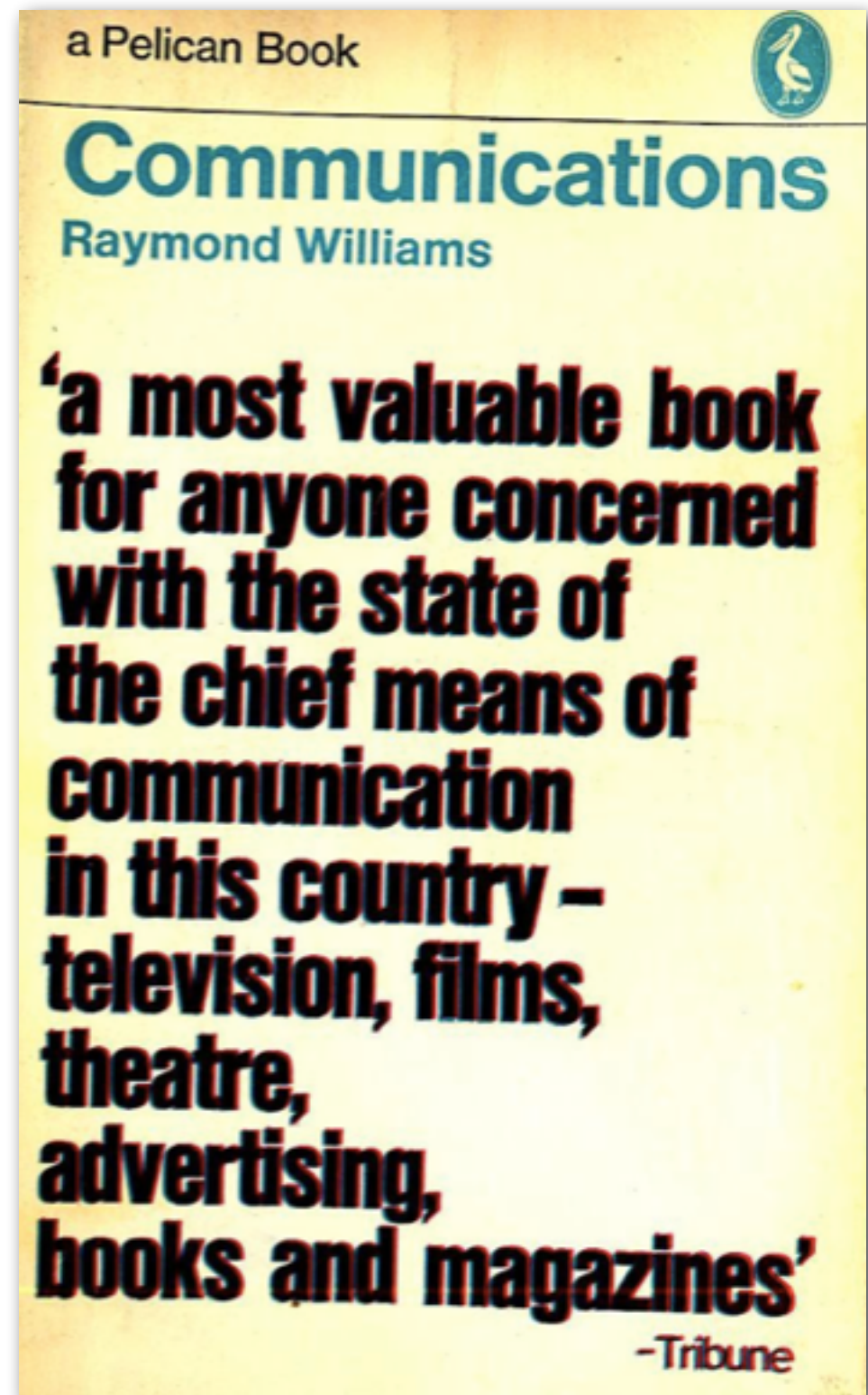
Den **frambrytande** kategorin tar hänsyn till att nya teknologier, praktiker, meningar, värderingar och erfarenheter ständigt skapas.

Den **kvardröjande** kategorin lyfter exempelvis fram att medieformer och mediebruk som en gång var dominanta i en kultur och trängdes undan men ändå inte helt försvann.

A theory of communication & a theory of community – "society is a process of communication"

Det är i denna bok från 1962 som lanserade fyra begrepp som ett sätt att skilja världens olika mediesystem åt: Östblockets medier var auktoritära, de i USA kommersiella, medan brittiska BBC i Williams tappning var urtypen för en **paternalistisk medie-institution**. Därtill hoppas han på ett kommande demokratiskt mediesystem.

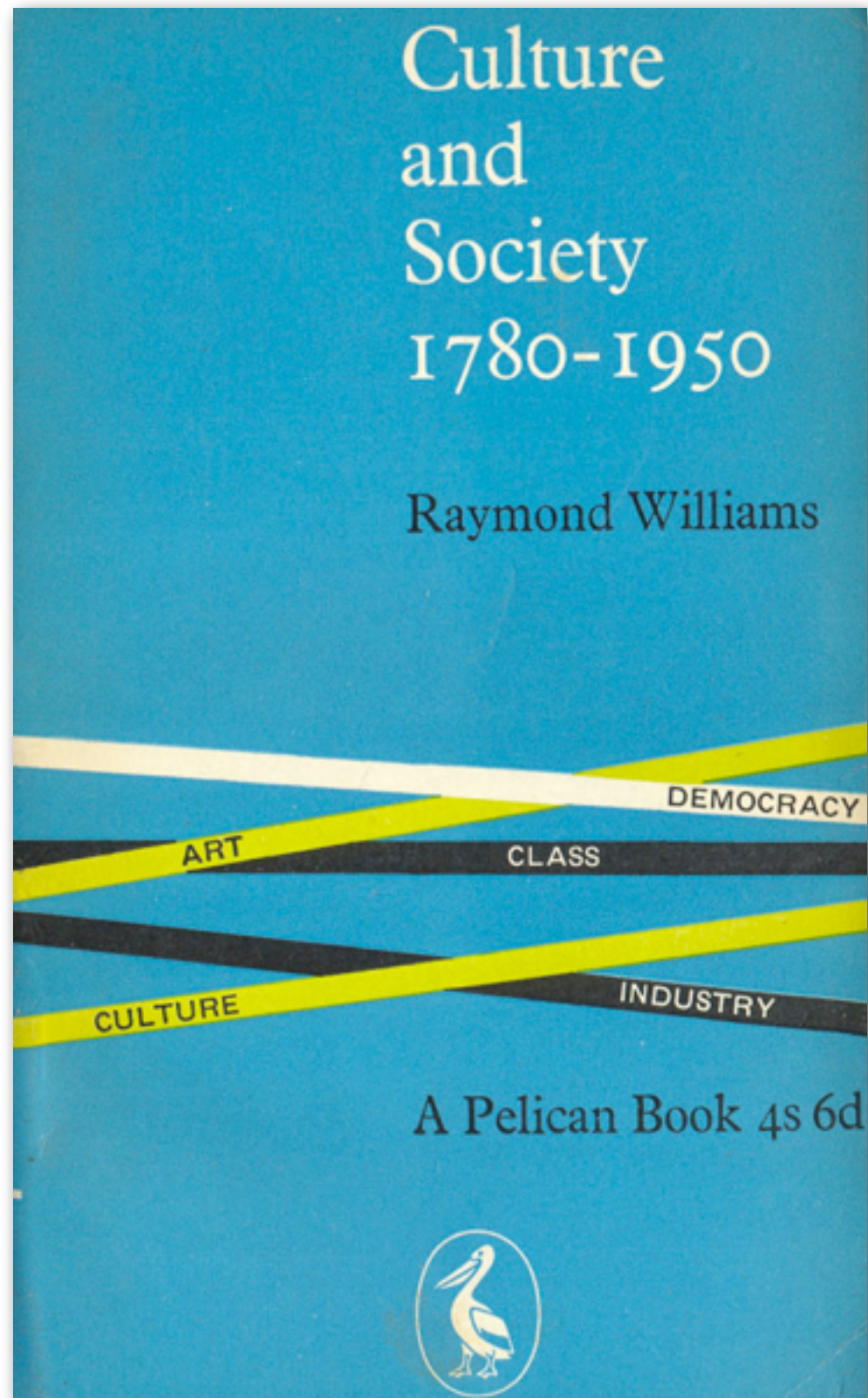

Williams & kulturbegreppet

I sin bok, **Keywords**. *A vocabulary of culture and society* (1976) – en sorts kulturhistoria över begrepp; "nyckeltermer" med Raymond Williams terminologi som till exempel "konsument", "smak" eller "upplevelse", med fokus på hur språk och begrepp ändrar betydelse över tid – hävdade Williams att termen "**culture**" är ett av **engelskans allra mest komplicerade ord**.

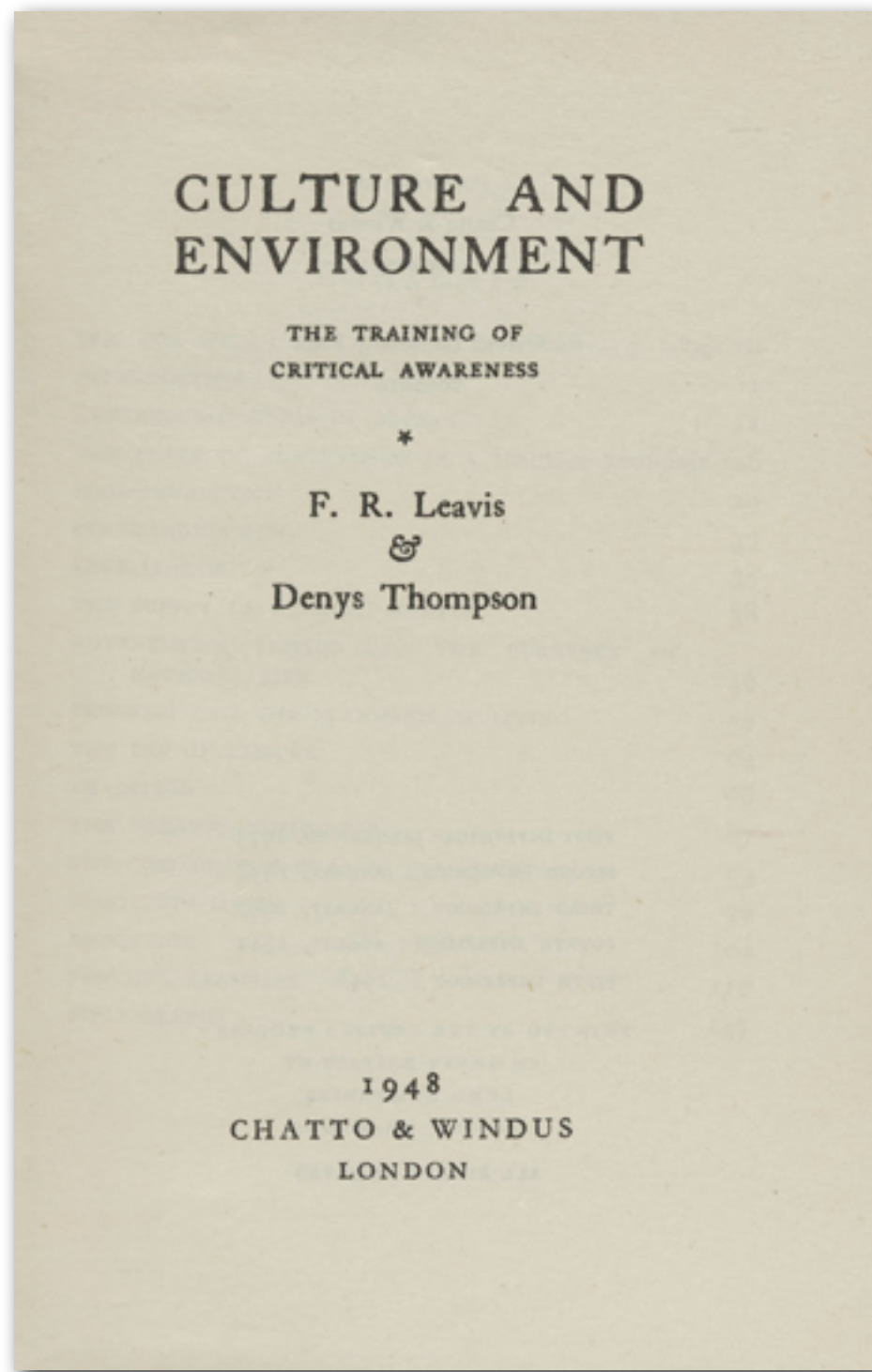
Artikeln, "**Culture is ordinary**" (1958) är skriven utifrån en personlig erfarenhet som lärare på vuxenutbildningar där Williams konfronterades med och började uppmärksamma "den klassiska kulturens" åtskillnad från den arbetande klassens vardag (tidningar, tidskrifter, film och radio).

Williams & kulturbegreppet

The organizing principle of this book is the discovery that **the idea of culture**, and the word itself in its general modern uses, came into English thinking in the period which we commonly describe as that of the Industrial Revolution. The book is an attempt to show how and why this happened, and to follow the idea through to our own day. It thus becomes an account and an interpretation of our responses in thought and feeling to the changes in English society since the late eighteenth century. Only in such a context can our use of the word 'culture', and the issues to which the word refers, be adequately understood.

Williams & kulturbegreppet

Williams intresse för begreppet kultur griper tillbaka på de sätt som det använts i en brittisk humanistisk tradition, som i exempelvis **Leavis *Culture and Environment*** (1933) som (delvis) handlar om traditionell folklig kultur och masskultur – och där kulturen framstår som:

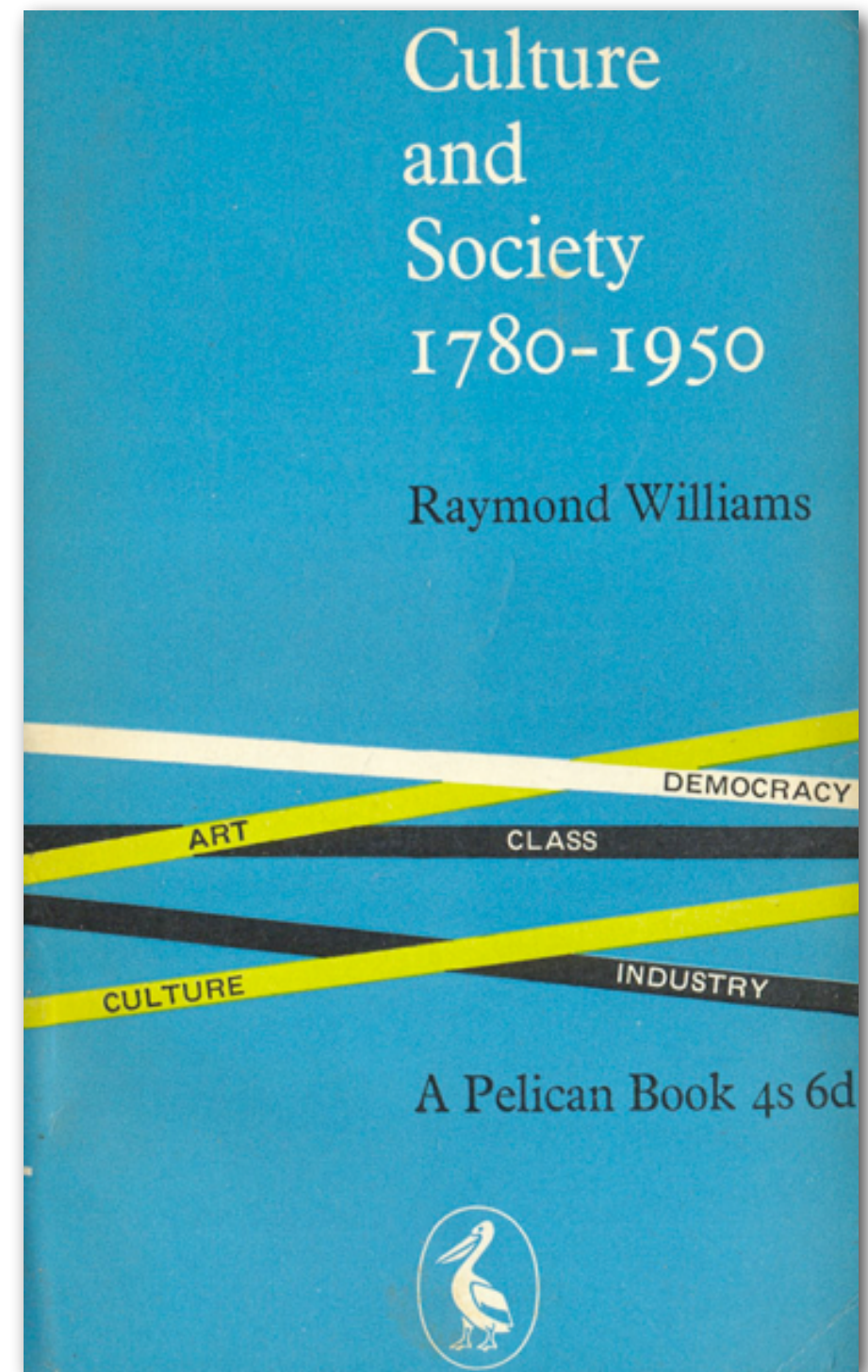
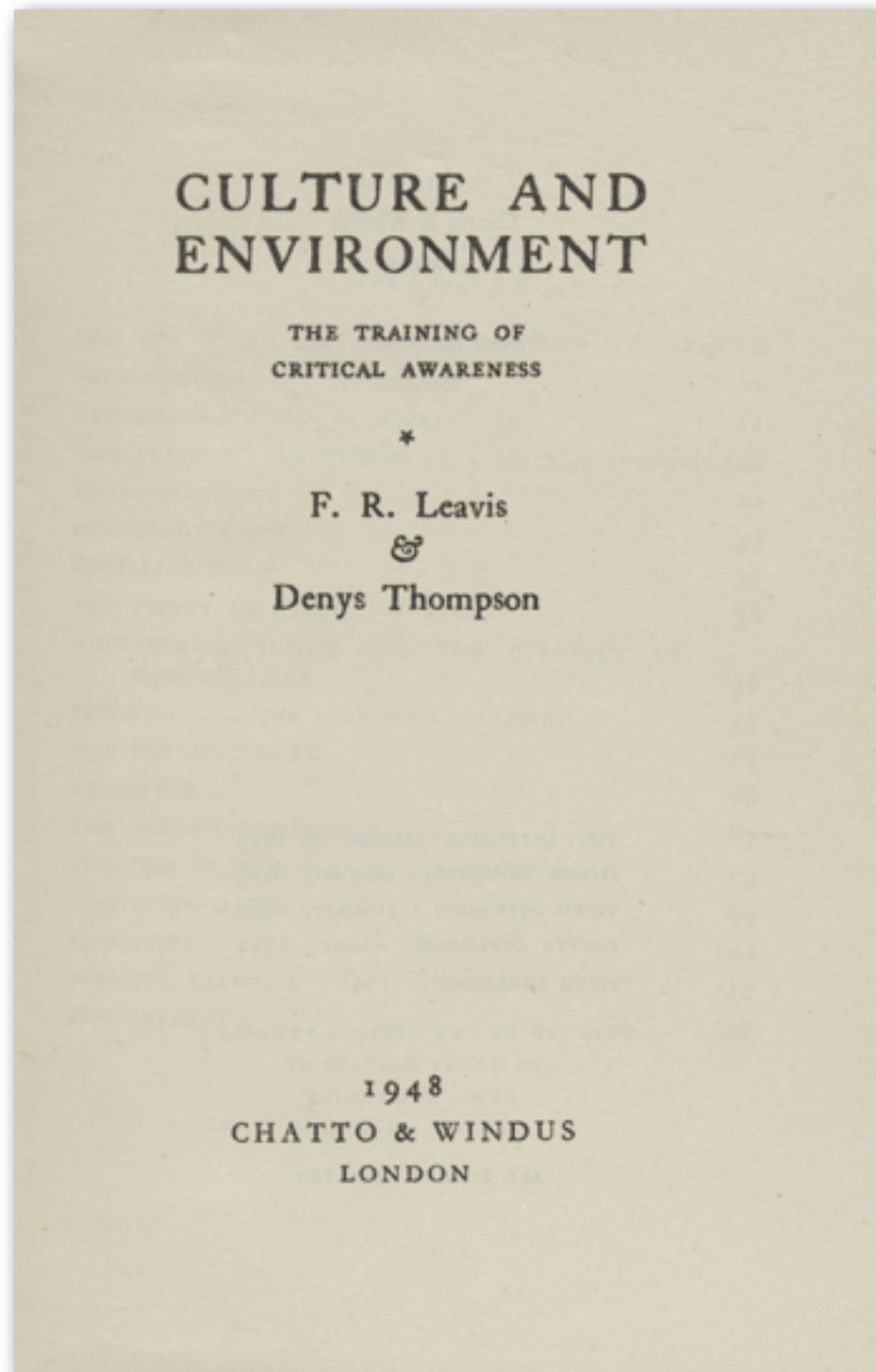
'culture as art of life' – 'as a way of living'

Williams & kulturbegreppet

Man kan med fördel jämföra Williams beskrivning av **kultur** som "**a whole way of life**" med tidigare högkulturella definitioner i stil med "**the best that has been thought or said**" – exkurs: jämför med Folkpartiets önskan om att etablera en nationell (litterär) kulturell kanon – så inser man lätt vilken kontrovers detta gav upphov till.

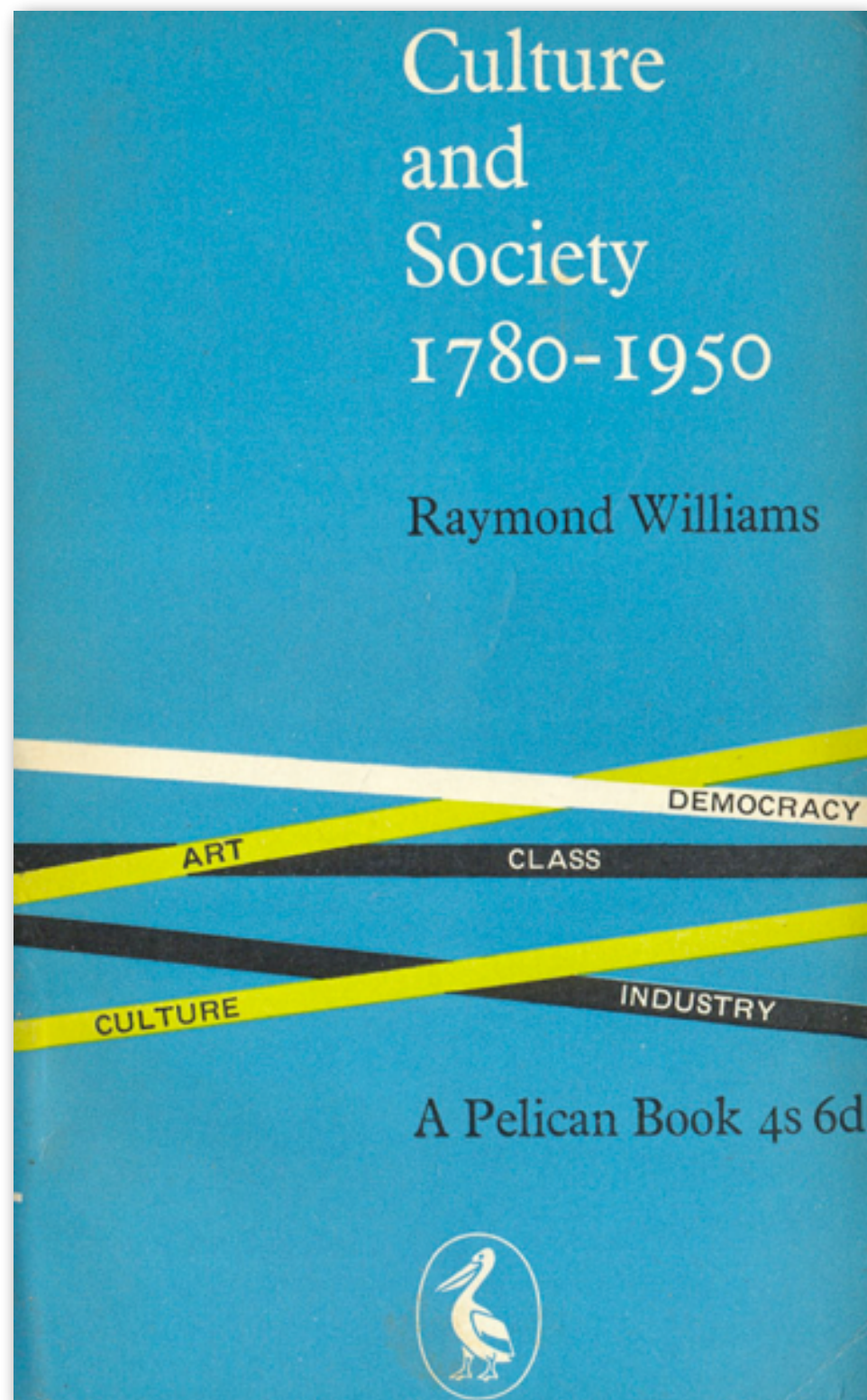
Williams kulturbegrepp är såväl **organiskt, sociologiskt som antropologiskt** – och står i skarp kontrast till tidigare definitioner. Det handlar i allra högsta grad om en sorts "active reception and living response", liksom om **kultur** som "**a whole way of life**" – eller senare som en sorts "**structure of feeling**". I så motto ligger hans vardagliga kulturbegrepp till grund för mycket av det som senare utvecklas till **cultural studies**.

Williams & kulturbegreppet

Williams **politisering** av kulturbegreppet – i polemik mot Leavis.

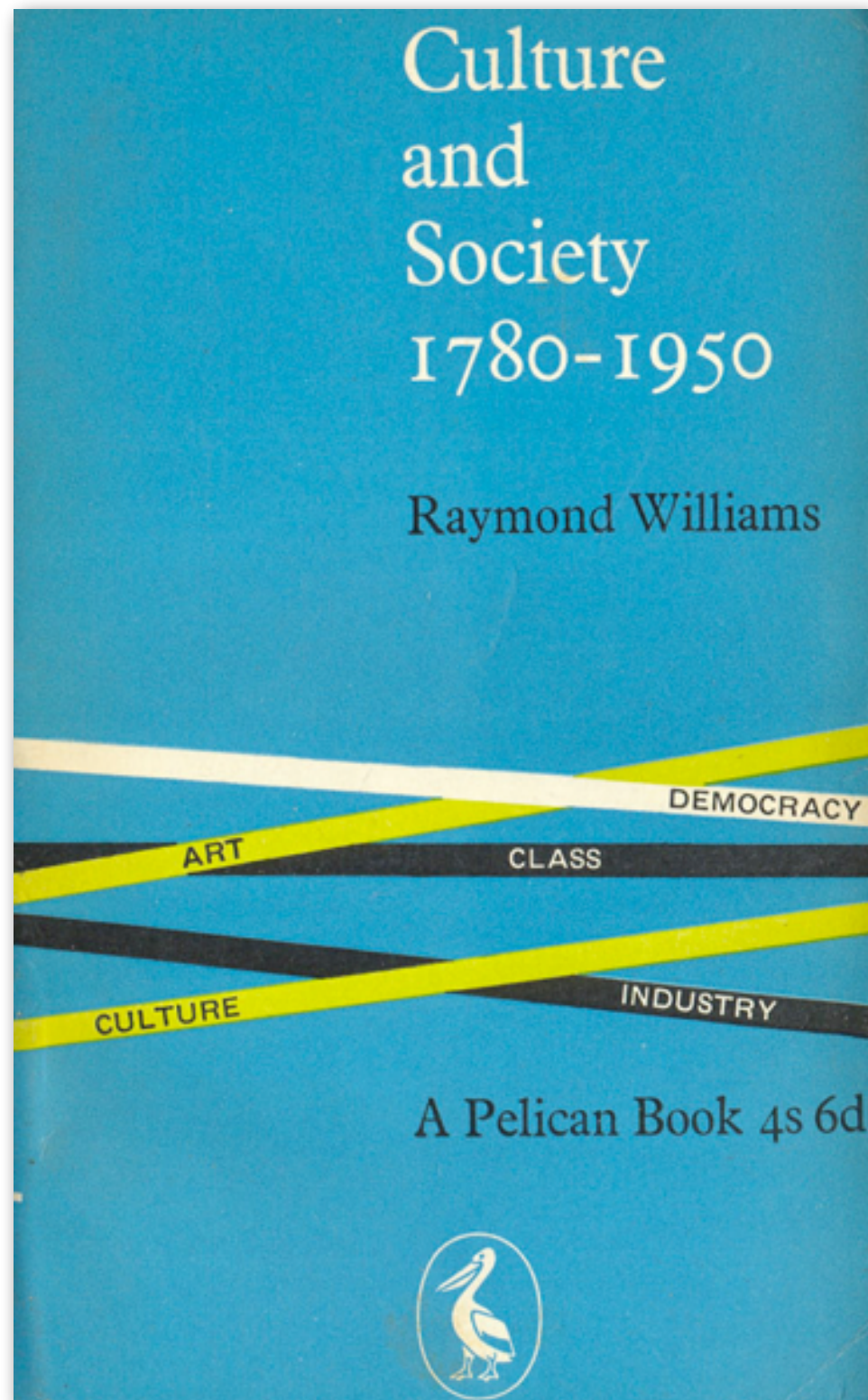
Williams & kulturbegreppet

I ett konkluderande avsnitt om "**mass communication**" skriver Williams: "We need to look again at [the] familiar ... elements [of media] if we are to be able adequately to review the idea of 'mass-communication'. In sum, these changes have given us more and normally cheaper books, magazines and newspapers; more bills and posters; broadcasting and television programmes; various kinds of film.

It would be difficult, I think, to express a simple and definite judgement of value about all these very varied products, yet they are all things that need to be valued. **My question is whether the idea of 'mass-communication' is a useful formula for this.**

Williams & massmediestudier

"There are in fact no masses, there are only ways of seeing people as masses."

Hos Williams är arbetarklassen och dess nya massmediekultur ingen masskultur (eftersom det inte finns några massor) – vilket framöver är **en central tanke** inom cultural studies.

Men här finns samtidigt en **paradoxa**, för om det inte existerar någon masskultur eller några massor – kan man då överhuvud taget ägna sig åt **massmedieforskning**?

Utgångspunkten för *cultural studies* är med andra ord ett slags **vägran** att betrakta mediers inverkan på massan – men eftersom det inte finns några massor kan det heller inte finnas några massmedier.

– tack.

